

MINI ASIA 80

I — BANGKOK

És absolutament prioritari quan es vol fer la semblança de BANGKOK parlar dels seus «Wats». (1)

Tothom —budistes o no, religiosos o no— creu que el primer que s'ha de veure a la capital de Tailàndia són els temples.

N'hi ha per tot el país, però és evident que entre els d'aquí i els de la resta del territori hi ha un abim. Aquí triomfa una fantasia que de moment sembla esbogerrada però que no en té res. Hom es queda sorprès, però de la preparació que porti el visitant dependrà la justesa del seu judici. Perquè —compte!— la forma de veure el temple a Tailàndia és totalment diferent de la forma intrínseca de mirar en altres països.

Bons amics meus m'han confessat el seu desencant en comprovar que per ací no es veu ni un bri de romànic, gòtic o barroc, i sí molt de guix pintat amb coloraines i purpurina.

Els temples —mesquites— dels àrabs, tampoc s'assemblen en res i el mateix ens trobarem amb els hindús i pakistanís.

Però en cap lloc i moment trobareu en un temple thai a un ciutadà roncant damunt les catifes i el que aleshores ens feia de guia despertant-lo «carinyosament» amb una puntada de peu als ronyons (2). Els fills... del profeta.

Les coses búdiques acostumen a ésser més interessants que les referides a altres religions, perquè estan plenes d'un sentit comú i d'una lògica que convida a estudiar-les.

Els «CAPELLANS» de Tailàndia són els bonzes. Són nombrosos i se'ls troba per tot arreu mig vestits, uniformement amb les seves túniques de color taronja.

Són simpàtics i discrets. Quan et creues amb ells i hom fa una lleugera inclinació de cap, ho agraeixen tot seguit amb altra inclinació i un lleuger somriure.

Els hem vist fent el «rhadicarar» (3) i sincerament tinc de dir que impressiona la seva concentració i la perfecció de la salmòdia que interpreten i que en certs passatges ens recorda el nostre rosari.

I és que hi ha certs paral·lismes entre les coses cristianes i les búdiques.

En el fons i en la forma. Però aquest és un tema que escapa a la nostra possible autoritat descriptiva.

Però sí que podem dir que en cap ocasió o lloc el religiós búdic deixa d'ésser atès i respectat.

Els bonzes —vot de pobresa— mengen del que els dona el poble i hom els pot veure fent cua amb un atuell a la mà, esperant la gran cullerada de la minestra que se'ls hi ha preparat amb bona voluntat i desinterès.

Vàrem explicar —ja fa anys— que hi han dues menes de bonzes. N'hi ha uns, que podríem anomenar professionals, que en són tota la vida i altres que en fan durant un període de temps proper al sis mesos, i que de fet vénen a conèixer un règim de restriccions i privacions de llibertat.

Personalment, creiem que tant això com el servei militar són molt convenients per a la gent jove que aprenen un xic de disciplina, de la classe que es vulgui, tant se val.

Com algunes vegades que una ordre donada per un sergent professional, possiblement més ignorant que nosaltres, ens obliga a creure encara que ens mosseguem els llavis. És una injustícia molt saludable i formativa.

En canvi hem vist turistes —semblaven brasilers— burlant-se amb estentòries rialles d'aquells joves rapats al zero i d'aquells peus nusos o lleugerament protegits per unes primes sandàlies.

Creieu-me. Em van fer fàstic.

El sarcasme és la més baixa de les manifestacions de la intel·ligència.

Però deixem els bonzes, les seves oracions i la seva pobresa, i passem una breu revista dels **Wats de Bangkok**.

El principal i més extraordinari és el Wat Pra Keo anexe al Palau Reial.

Està clar, ambdues coses es visiten una darrera l'altra.

La visita del Palau és forçosament breu, perquè sols es pot visitar una part del mateix que comprèn el saló del tron, net, polit i discretament escenogràfic.

Al costat hi ha un altre departament anomenat del Buda de la Maragda, estatueta que es conserva com un veritable joell religiós, enriquit —aquí també— per les populars històries d'imatges trobades.

En realitat és una petita estatueta que —per començar— no és de maragda sinó de jaspir. El més notable és que és una sola peça d'uns trenta centímetres d'alçada.

Els locals i dependències del palau es visiten —més aviat de pressa— sota la mirada atenta dels guardes que l'anterior vegada d'estar per aquí no vàrem veure per enlloc.

Això ens recorda com ha crescut l'ofici de guarda espatlles que ara porten tots els cap d'estat, des de Breznev a Pinochet, passant pel rei Hussein.

El Wat Pra Keo, cobreix un ampli rectangle ple de construccions simulant ferotges personatges que defensen la seva integritat arquitectònica. Unes fulles d'or fan un petit so musical quan les mou el vent; imatges de lleons i altres feres fetes de guix recobert amb colors exagerats o amb pans d'or —or de debò, però tan prim, que la idea del robar-tori s'esmuny instantàniament.

El rei surt de Palau, resa breument al Wat Pra Keo i procedeix a fer les seves reials diligències. Abans, però, anava enlairat en un silló, apoiat en el muscle de 14 portants, i així podia saludar al poble, que el veia molt bé.

Tant bé el veia que ara ho fa dintre d'un cotxe blindat, per recomanació dels nord-americans que li van obsequiar el cotxe. És molt menys vistós, però més segur, estant el país voltat d'enemics en potència —Birmània, Kampuchea, Vietnam, Laos— amb la sola excepció de Malàsia, quin règim té un esperit més paral·lel al thai.

La parella reial s'ha anat apuntalant paulatinament per:

- El rei, amb ulleres, d'hàbit astènic i cara pàlida, té una mà de ferro.
- La reina Sirikit és famosa al món sencer per la seva bellesa encara no marcida.
- Tailàndia no ha esta mai colònia de ningú i el seu orgull d'independència ofega qualsevol altre pensament.
- Després dels fets d'Afganistà els U.S. han centuplicat la seva ajuda a Tailàndia, que ara disposa d'un nombre i disciplinat exèrcit proveït de l'armament per enfrontar-se a qualsevol enemic, per terra, mar o aire, amb caire disuasori.

El wat del Buda d'or és dels més visitats. És una figura un xic més gran que el tamany natural, recoberta de pans d'or d'un gruix suficient per a ésser ben polida, cosa que han aconseguit abastament.

El del Buda agegut (4), és notable per l'extraordinari tamany de la figura que té dibuixat als peus. Millor dit és un cèlebre diagrama búdic en el qual es descriu tota la vida del Déu.